

10. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 1 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 7 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- DKAB.10.1.1 İslam'da bilginin yerini ve kaynaklarını çözümleyebilme
- DKAB.10.1.2 Allah-âlem ilişkisini müşahade edebilme
- DKAB.10.1.3 İsrâ suresinin 36 ve Mülk suresinin 23. ayetlerinin mesajlarını anlamak için Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme
- DKAB.10.2.1 Allah'ın (c; c) varlığının delillerini müşahade edebilme

1.

10 puan

Aşağıda bilgiyle ilgili iki ayetin mealinden bölümler verilmiştir:

"Yaratan Rabbinin adıyla oku! ... Oku! Senin Rabbin en cömert olandır. O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir." (Alak, 1-5)

"De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar." (Zümer, 9)

a) Ayetlerden İslam'ın bilgiye verdiği değeri gösteren iki ifadeyi yazınız.

(7 p)

b) Bu değer bir öğrencinin günlük hayatına nasıl yansıyabileceğini bir örnekle açıklayınız.

(3 p)

2.

20 puan

Kerem, "Bilim ve din farklı bilgi kaynaklarına dayandığı için birbiriyle çelişir." demiştir. Öğretmeni şu ayetleri göstermiştir:

"De ki: "Göklerde ve yerde neler var, bir baksanıza."" (Yûnus, 101)

"Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır." (Âl-i İmrân, 190)

a) Ayetlerden yararlanarak Kur'an'ın evrenin incelenmesine nasıl baktığını açıklayınız.

(8 p)

b) Kerem'in "Bilim ve din farklı bilgi kaynaklarına dayandığı için birbiriyle çelişir." görüşünü değerlendiriniz.

(12 p)

3.

10 puan

Aşağıda iki ayetin mealinden bölümler verilmiştir:

"Allah, gökleri gördüğünüz herhangi bir direk olmadan yükselten, sonra Arş'a kurulan, güneşi ve ayı buyruğu altına alandır. Bunların hepsi belli bir zamana kadar akıp gitmektedir. O, her işi (hakkıyla) düzenler, yürütür ..." (Ra'd, 2)

"Göklerde ve yerde bulunanlar, (her şeyi) O'ndan isterler. O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır." (Rahmân, 29)

a) Ayetlere göre Allah'ın âlemle ilişkisinde yaratma dışında vurgulanan iki yönü yazınız.

(7 p)

b) "O, her an yeni bir ilâhî tasarruftadır." ifadesini doğadan bir örnekle açıklayınız.

(3 p)

4.

15 puan

İslam düşüncesinde Allah'ın âlemden koyduğu değişmeyen yasalara "sünnetullah" denir. Meriç aşağıdaki gözlemleri not etmiştir.

Gözlem I	Gözlem II	Gözlem III
Dalından kopan elma her seferinde yere düşer.	Uygun sıcaklık, su ve hava bulan tohum çimlenir.	Bilgiye ve emeğe değer veren, birlikte çalışan toplumlar gelişir.

a) Gözlemlerin her birinin hangi tür ilahi yasaya (fiziksel, biyolojik, toplumsal) örnek olduğunu yazınız.

(8 p)

b) Âlemdeki yasaların değişmeden işlemesinin insan için neden önemli olduğunu bilim ve sorumluluk açısından açıklayınız.

(7 p)

5.

15 puan

Aybüke, "Evrende her şey doğa yasalarıyla işliyorsa bu yasaları koyan birine gerek yoktur." demiştir.
"Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık." (Kamer, 49)
"O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir." (Furkân, 2)

Ayetlerden yararlanarak Aybüke'nin görüşünü değerlendiren bir paragraf yazınız.
Paragrafınızda yasaların kaynağına, sürekliliğine ve insanın bu yasaları keşfetmesine yer veriniz.

(15 p)

6.

15 puan

Zeynep, iki ayetin mealini Diyanet İşleri Başkanlığının Kur'an-ı Kerim mealinden aşağıdaki tabloya yazmıştır.

Ayet	Diyanet İşleri Başkanlığı mealı
İsrâ, 36	"Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur."
Mülk, 23	De ki: "O, sizi yaratan ve size kulaklar, gözler ve kalpler verendir. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!"

a) Tablodaki iki ayette ortak geçen kavramları yazınız.

(4 p)

b) İki ayetin mesajlarını birbiriyle ilişkilendirerek bu kavramların insana hem nimet hem sorumluluk olduğunu açıklayınız.

(11 p)

7.

15 puan

Aşağıda yaratılış (hudus) deliline ait öncüller karışık olarak verilmiştir:

- A. Değişen her şey sonradan olmuştur; bir başlangıcı vardır.
- B. Evreni yoktan var eden, başlangıcı ve sonu olmayan Allah'tır.
- C. Evrendeki bütün varlıklar sürekli değişmektedir.
- D. Sonradan olan her şeyi var eden biri olmalıdır.

Hadîd suresinin 3. ayetinde şöyle buyrulur: "O, ilk ve sondur. Zâhir ve Bâtın'dır. ..." (Hadîd, 3)

a) Karışık verilen öncülleri, yaratılış (hudus) delilini oluşturacak biçimde sıralayınız.

(6 p)

b) "Evren kendi kendini var etmiştir." itirazını, sıraladığınız öncüllerden ve ayetten yararlanarak değerlendiriniz. (9 p)